

ואנו זה יסוד, כמו שאמרנו, שהרי מניחה בו היתה יותר מהפל.

ויברך אלהים את יום השביעי - זה כהן גדול שמברך את הכל והוא נוטל בראש, ששנינו כהן נוטל בראש, ובו הברכות שורות לברך, ונקרא שביעי. רפי ייסא הזקן אמר, השנים הללו - אחד הוא ביסוד העולם ואחד בעמוד האמצעי [ד"א אבל שלשת אלה - אחד בערב שבת של לילה, ואחד של היום, ואחד של העולם הבא שהוא שבת הגדול].

וכן [נקדש] אתו, את מי? את אותו מקום שאות הברית בו שורה, כמו שנאמר (שמואל ב טו) והראני אתו ואת נוהו. ובמקום זה שורים כל הקדושים למעלה [שלמעלה] ויוצאים ממנו לכנסת ישראל לתת לה תפניק לחם ענג, והולך זה כמו שכתוב (בראשית מט) מאשר שמנה לחמו והוא יתן מעדני מלך. מאשר - זה קיום שלם. שמנה לחמו - [מה] שהיה [לו] לחם עני, חוזר להיות לחם ענג. והוא יתן מעדני מלך - מי המלך? זו כנסת ישראל, הוא נותן לה כל תפניקי העולם, וכל הקדושים שיוצאים מלמעלה, מהמקום הזה יוצאים. ולכן ויקדש אתו, אתו - אות הברית. כי בו שבת - בו מנוחת הכל [ד"א בו מנוחה] שלעליונים ותחתונים. בו שבת [ד"א באת] למנוחה. אשר ברא אלהים - מכלל של זכור יוצא שמור להתקין מעשה העולם. לעשות - זה אמן העולם, לעשות מעשה של הכל. [ס"א אשר ברא - אמן צריך לעולם וכל המעשה של הכל].

עוד פרש רפי שמעון את הדבר ואמר, פתוב (דברים ז) שומר הברית והחסד. שומר - זו כנסת ישראל. הברית - זה יסוד העולם. והחסד - זה אברהם,

כדקאמרן דהא נייחא ביה הוה יתיר מפלא. ויברך אלהים את יום השביעי. דא כהן גדול דמברך לכלא והוא נטיל ברישא דתנן כהן נוטל בראש, וברכאן ביה שריין לברכא ואקרי שביעי. רפי ייסא סבא אמר הני תרי חד ביסודא דעלמא איהו, וחד בעמודא דאמצעייתא. (ד"א ל"ג) (אבל הני תלת חד במעלי שבתא דליליא וחד דיומא וחד דעלמא דאתי דאיהו שבת הגדול).

וכן [ד"א ל"ג ונקדש] אותו, למאן, להווא אתר דאת קיימא ביה שריא כמה דאת אמר, (שמואל ב טו) והראני אותו ואת נוהו. ובהאי אתר שריין כל קדושיין לעילא [ד"א דלעילא], ונפקי מניה לכנסת ישראל למיהב לה תפניקא לחם פנג, ואזלא הא כמה דכתיב, (בראשית מט) מאשר שמנה לחמו והוא יתן מעדני מלך, מאשר דא קיים שלים, שמנה לחמו [ד"א מאן] דהוה [ד"א ל"ג] (ליה) לחם עוני אתהדר למיהוי לחם פנג. והוא יתן מעדני מלך. מאן מלך, דא כנסת ישראל. הוא יהיב [ד"א לה] כל תפניקיין דעלמין, וכל קדושיין דנפקין מלעילא מהאי אתר נפקין. ועל דא ויקדש אותו, ההוא את קיימא.

כי בו שבת. ביה נייחא דכלא, [ד"א ביה נייחא] דעלאין ותתאין. ביה שבתא [ד"א אתיא] לנייחא. אשר ברא אלהים מפלא דזכור נפקא שמור לאתקנא עבידתא דעלמא. לעשות דא אומנא דעלמא. למעפד עבידתא דכלא. [ס"א אשר ברא אומנא אצטריך לעלמא וכל עבידתא דכלא].

הו פריש רפי שמעון מלה ואמר, פתיב, (דברים ז) שומר הברית והחסד. שומר דא כנסת ישראל. הברית דא יסודא דעלמא. והחסד דא אברהם, דכנסת ישראל היא שומר הברית והחסד, ואקרי שומר ישראל, דא הוא נטיר

פְּתַחַּא דְכָלָא, בִּיהַ תְּלִיין פֿל עֲבִידן דְּעֵלְמָא וּדְאִי, אֲשֶׁר בְּרָא אֱלֹהִים לַעֲשׂוֹת, לְשִׁכְלָלָא לְאַתְקִנָּא כָּלָא כָּל יוֹמָא וְיוֹמָא וּלְאַפְקָא רוּחִין וּנְשַׁמְתִּין, וְאִפִּילוּ רוּחִין וְשִׁדִּין.

וְאִי תִימָא דְלָאו אֲנוּן תְּקוּנָא דְּעֵלְמָא. לָאו הֵכִי. דְּהָא אֲנוּן לְתִקּוּנָא דְּעֵלְמָא הוּוּ וּלְאַלְקָאָה בְּהוּ לְחִיבֵי עֵלְמָא דְּאֲנוּן אֲזִלִּין לְקַבְּלֵיהוּ לְאוּכְחָא לְהוּ. וּמֵאִי דְּאֲזִיל לְשַׁמְאָלָא אֲתֵאֲחִיד בְּסִטְרָא שְׁמֵאֲלָא לְקַבְּלֵיהוּ (פ"א לְקוּ בְּהוּ) בְּגִינֵי כֶּף לְתִקּוּנָא הוּוּ.

תָּא חֲזִי, מַה כְּתִיב בְּשַׁלְמָה (שְׁמוּאֵל ב' ז') וְהוּכְחַתִּיו בְּשִׁבְט אֲנָשִׁים וּבִנְגְעֵי בְּנֵי אָדָם. מָאן נִגְעֵי בְּנֵי אָדָם. אֵלִין אֲנוּן מְזִיקִין. תָּא חֲזִי, בְּשַׁעֲתָא דְּאַתְבְּרִיאָן אֲתִקְדֵּשׁ יוֹמָא וְאַשְׁתְּאַרוּ רוּחָא בְּלָא גּוּפָא. וְאֵלִין אֲנוּן בְּרִיין דְּלָא (ד' טו ז' ע"א) אֲשַׁתְּכָלְלוּ (ד"א ל"ג) (וְלָא אֲתִיִּסְרוּ) וּמִסִּטְר שְׁמֵאֲלָא אֲנוּן זִוְהֵמָא דְּדִהֲבָא, וְעַל דָּא בְּגִין דְּלָא אֲשַׁתְּכָלְלוּ וְאֲנוּן פְּגִימִין, שְׁמָא קַדִּישָׁא לָא שְׂרִיא בְּהוּ וְלָא אֲתַדְבְּקוּ בִּיהַ, וּדְחִילוּ דְּלֵהוּן מִשְׁמָא קַדִּישָׁא אִיהוּ וְזַעִין וּדְחִלִין מִנִּיהַ, וּשְׁמָא קַדִּישָׁא לָא שְׂרִיא בְּאַתְר פְּגִים.

וְתָא חֲזִי הָאִי בַר נֶשׁ דְּאַתְפְּגִים דְּלָא שְׁבַק בַר בְּהָאִי עֵלְמָא, כִּד נֶפֶק מִנִּיהַ לָא אֲתַדְבַּק בְּשַׁמָּא קַדִּישָׁא וְלָא עֵאֲלִין לִיהַ בְּפִרְגוּדָא, בְּגִין דְּאִיהוּ פְּגִים וְלָא אֲשַׁתְּלִים, וְאִילְנָא דְּאַתְעַקַר בְּעִיא נְטִיעָא זְמָנָא אַחְרָא, בְּגִין דְּשַׁמָּא קַדִּישָׁא אֲשַׁתְּלִים בְּכָל סִטְרִין. וּפְגִימוּ לָא אֲתַדְבַּק בִּיהַ לְעֵלְמִין.

וְתָא חֲזִי הֵנִי בְּרִיין פְּגִימִין אֲנוּן מְעִילָא וּמִתְתָּא, וּבְגִינֵי כֶּף לָא מִתְדַבְּקוּן לְעִילָא וְלָא מִתְדַבְּקוּן לְתַתָּא. וְאֵלִין דְּכְתִיב בְּהוּ אֲשֶׁר בְּרָא אֱלֹהִים לַעֲשׂוֹת דְּלָא אֲשַׁתְּלִימוּ עִילָא

שְׁכַנְסַת יִשְׂרָאֵל הִיא שׁוֹמֵר הַבְּרִית וְהַחֲסֵד. וְנִקְרָאת שׁוֹמֵר יִשְׂרָאֵל, זֶהוּ שׁוֹמֵר הַפֶּתַח שֶׁל הַכֶּל, בּוֹ תְלוּיִים כָּל מַעֲשֵׂי הָעוֹלָם וְדָאִי. אֲשֶׁר בְּרָא אֱלֹהִים לַעֲשׂוֹת - לְשִׁכְלָל לְהַתְקִין הַכֶּל כָּל יוֹם וְיוֹם וְלִהְיוֹצִיא רוּחוֹת וּנְשַׁמּוֹת, וְאִפְלוּ רוּחוֹת וְשִׁדִּים.

וְאִם תֵּאמַר שְׂאִינְס תְּקוּן הָעוֹלָם - לֹא כֶּף! שְׁהִרִי הֵם הֵיוּ לְתְּקוּן הָעוֹלָם וְלִהְלִקוֹת בְּהֵם רְשָׁעֵי הָעוֹלָם, שְׁהֵם הוֹלְכִים כְּנִגְדֵם לְהוֹכִיחַ אוֹתָם. וּמִי שְׁהוֹלֵךְ לְשַׁמְאֵל, נֶאֱחָז בְּצַד הַשְּׁמֵאֵל כְּנִגְדֵם (וְלִקְחָה בְּהֵם), לְכֵן הֵם לְתְּקוּן.

בֹּא רְאֵה מַה כְּתוּב בְּשַׁלְמָה, (שְׁמוּאֵל ב' ז') וְהוּכְחַתִּיו בְּשִׁבְט אֲנָשִׁים וּבִנְגְעֵי בְּנֵי אָדָם. מִי הֵם נִגְעֵי בְּנֵי אָדָם? אֵלֶּה אוֹתָם הַמְּזִיקִים. בֹּא רְאֵה, בְּשַׁעֲתָא שְׁנַבְרָאוּ, הַתְּקַדֵּשׁ הַיּוֹם וּנְשַׁאֲרוּ רוּחַ בְּלֵי גּוּפָא, וְאֵלוּ הֵם בְּרִיּוֹת שְׁלָא נִתְקַנּוּ (וְלָא הַתְּסִירוּ), וּמִצַּד שְׁמֵאֵל הֵם זְהֵמַת הַזְּהֵב. וְעַל זֶה, מִשׁוּם שְׁלָא נִתְקַנּוּ וְהֵם פְּגוּמִים, הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ לֹא שׁוֹרְהַ בְּהֵם וְלֹא נִדְבְּקוּ בוֹ, וְהַפְּחַד שְׁלֵהֶם הוּא מִהַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ וְזַעִים וּפּוֹחֲדִים מִמֶּנּוּ, וְהַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ לֹא שׁוֹרְהַ בְּמִקּוּם פְּגוּם.

וּבֹא וּרְאֵה, הָאָדָם הַזֶּה שְׁנִפְגַּם, שְׁלָא הַשְּׂאִיר בֶּן בְּעוֹלָם הַזֶּה, כְּשִׁיּוֹצֵא מִמֶּנּוּ, לֹא נִדְבַק בְּשֵׁם הַקְּדוֹשׁ וְלֹא מְכַנְּסִים אוֹתוֹ לְפִרְגוּד, מִשׁוּם שֶׁהוּא פְּגוּם וְלֹא נִשְׁלַם. וְעַץ שְׁנַעְקַר צְרִיף נְטִיעָה פַּעַם אַחֲרַת כְּדֵי שֶׁהַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ יִשְׁלַם בְּכָל הַצְּדִדִים, וְחִסְרוֹן לֹא יִדְבַק בוֹ לְעוֹלָמִים.

וּבֹא וּרְאֵה, הַבְּרִיּוֹת הַלְלוּ פְּגוּמִים הֵם מְלַמְעֵלָה וּמְלַמְטָה, וְלְכֵן לֹא נִדְבְּקִים לְמַעְלָה וְלֹא נִדְבְּקִים לְמַטָּה. וְאֵלֶּה שְׁכַתּוּב בְּהֵם אֲשֶׁר בְּרָא אֱלֹהִים לַעֲשׂוֹת,